

2018-09-26

Finansdepartementet
Enheten för försäkring, pension och
myndighetsstyrning

103 33 Stockholm

Promemorian En ny reglering för tjänstepensionsföretag

(Fi2018/02661/FPM)

Sammanfattning

Bolagsverket tillstyrker att det införs regler som gör det möjligt att bedriva tjänstepensionsrörelse i olika företagsformer. Bolagsverket är i huvudsak positiv till förslaget till den nya lagen men vill lämna följande synpunkter på de delar där förslaget har påverkan på Bolagsverkets roll som registreringsmyndighet.

2.1 Förslag till lag (2018:000) om tjänstepensionsföretag

1 kap. 5 § 7 anger att ömsesidiga livförsäkringsaktiebolag avser ömsesidiga tjänstepensionsbolag. Troligen avses ömsesidiga livförsäkringsbolag, inte ömsesidiga livförsäkringsaktiebolag.

5.5 Val av lagstiftningsteknik

Bolagsverkets erfarenhet av den föreslagna lagstiftningstekniken är att den är svår att överblicka. Antalet hänvisningar, särregler och undantag innebär enligt verkets mening att lagstiftningen blir krångligare än nödvändigt. Det är svårt att få ett helhetsgrepp över vilka bestämmelser som ska tillämpas. Bolagsverket anser därför att de associationsrättsliga reglerna för ömsesidiga tjänstepensionsföretag och för tjänstepensionsföreningarna bör införas i den föreslagna lagen om tjänstepensionsföretag. På så vis skulle mellanleden med hänvisningar och undantag till försäkringsrörelselagen kunna tas bort. Uppbygganden av den föreslagna lagen om tjänstepensionsföretag skulle därmed följa samma mönster som försäkringsrörelselagen.

12.1 Överlåtelse av tjänstepensionsförsäkringsbestånd

Enligt 10 kap. 22 § och 23 § i lagen om tjänstepensionsföretag ska Bolagsverket besluta att ett ömsesidigt tjänstepensionsbolag eller en tjänstepensionsförening ska försättas i likvidation om bolagets eller föreningens hela försäkringsbestånd har överlåtits. Motsvarande bestämmelser om att tjänstepensionsaktiebolag ska försättas i likvidation finns inte. Bolagsverket vill lyfta frågan vad som blir konsekvensen av att ett tjänstepensionsaktiebolag överlätit hela sitt tjänstepensionsbestånd.

Ett tjänstepensionsaktiebolag kan ansöka om tillstånd att driva annan finansiell verksamhet och omregistreras i aktiebolagsregistret. En förutsättning för detta är att tillståndet att driva

tjänstepensionsrörelse återkallas och att bolaget har fått tillstånd att driva annan tillståndspliktig finansiell rörelse. Om omregistrering från tjänstepensionsaktiebolag till aktiebolag ska kunna ske utan att tillstånd erhållits för annan finansiell verksamhet bör detta klargöras, se även verkets synpunkter under Övrigt, Omregistrering och under rubriken Tvångslikvidation under 13.1.

13.1 Associationsrättsliga regler för tjänstepensionsföretag

Av promemorian framgår att tjänstepensionsföreningar och ömsesidiga tjänstepensionsbolag är egna associationsformer och att tjänstepensionsaktiebolag är aktiebolag som fått tillstånd att driva tjänstepensionsverksamhet.

De associationsrättsliga bestämmelserna i försäkringsrörelselagen ska gälla för de ömsesidiga tjänstepensionsbolagen om inte annat föreskrivs. För tjänstepensionsföreningar ska de allmänna associationsrättsliga bestämmelser som finns i lagen om ekonomiska föreningar och de särskilda bestämmelserna för försäkringsföreningar i försäkringsrörelselagen gälla, om inte annat föreskrivs.

Den associationsrättsliga grunden för ett ömsesidigt försäkringsbolag finns i försäkringsrörelselagen med hänvisning till lagen om ekonomiska föreningar. Trots att ömsesidiga tjänstepensionsbolag och tjänstepensionsförening är egna associationsformer används olika lagstiftningstekniker. Samma lagstiftningsteknik används däremot för tjänstepensionsaktiebolag och försäkringsföreningar.

Det går inte klart att utläsa av lagtexten att ömsesidiga tjänstepensionsbolag och tjänstepensionsföreningar är egna associationsformer. Bolagsverket, såsom registreringsmyndighet, anser därför att det bör införas en bestämmelse i lagen om tjänstepensionsföretag där detta framgår.

Fusion

På s. 352 i promemorian anges att fusion bör fortsatt bara vara tillåtet mellan samma associationsformer inom samma regelverk. Den här begränsningen menar verket kan vara svår att utläsa av de föreslagna bestämmelserna i 10 kap. 7, 23 och 34 §§ tjänstepensionsföretagslagen. Vilka associationsformer som ska tillåtas fusioneras med varandra bör anges i bestämmelserna.

Tvångslikvidation

Enligt förslaget till 10 kap. 9 § lagen om tjänstepensionsföretag ska Bolagsverket försätta ett tjänstepensionsaktiebolag i likvidation om

1. ett tillstånd att driva verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring för en bestämd tid gått ut utan att något nytt tillstånd har beviljats, eller
2. tillståndet att driva verksamhet avseende tjänstepensionsförsäkring har återkallats utan att bolaget i stället har fått ett tillstånd att driva någon annan tillståndspliktig finansiell rörelse eller ett tillstånd att driva försäkringsrörelse enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043).

Beslutet om likvidation enligt punkt 2 ska fattas så snart det är praktiskt möjligt, dock senast dagen efter det att ansökan eller anmälan om likvidation kom in till Bolagsverket. Beslutet om likvidation gäller omedelbart.

Av promemorian s. 353 framgår att i försäkringsrörelselagen finns bestämmelser som reglerar situationen när tillståndet att driva försäkringsrörelse för ett ömsesidigt försäkringsbolag eller försäkringsförening har återkallats, s.k. tvångslikvidation (12 kap. 74 § 3 och 13 kap. 27 § 3). I den lagen ställs det upp krav på tvångslikvidation för försäkringsaktiebolag om tillståndet har återkallats utan att bolaget i stället har fått ett tillstånd att driva någon annan tillståndspliktig finansiell rörelse (11 kap. 45 § 2).

Vid tillämpningen av bestämmelsen för aktiebolag i försäkringsrörelselagen har fråga uppkommit vilken status företaget ska ha, när tillståndet har återkallats och nytt tillstånd inte har meddelats. Såsom bestämmelsen får förstås krävs ett nytt tillstånd för att aktiebolaget ska kunna införas i aktiebolagsregistret i annat fall ska det likvideras. Frågan är således vad som ska hända när ett företags tillstånd har återkallats på frivillig grund och bolaget inte ansökt om tillstånd till annan finansiell verksamhet eller försäkringsrörelse.

Det bör enligt Bolagsverkets mening klargöras om Finansinspektionen ska anmäla företaget för likvidation oavsett om det har misskött sig eller inte. Om företaget har förklarat sig avstå från tillståndet och bestämmelsen inte ska läsas på så sätt att företaget för att undgå likvidation måste ha fått ett tillstånd att driva annan tillståndspliktig verksamhet eller tillstånd att bedriva försäkringsrörelse, bör det övervägas om det ska finnas ett undantag från kravet på likvidation.

Det bör också förtydligas om ansökan om tillstånd till annan finansiell verksamhet ska ske samtidigt med att tillståndet till tjänstepensionsverksamhet återkallas eller om det kan ske vid en senare tidpunkt. Om nytt tillstånd inte beviljas finns företaget kvar i Bolagsverkets register som ett tjänstepensionsföretag men utan tillstånd för den verksamheten.

18.9.1 Konsekvenser för Bolagsverket

Att införa nya objekt i försäkringsregistret kräver omfattande modifiering och utveckling av det befintliga datasystemet. Det krävs också utveckling för framtagande av och publicering av ny information. I utvecklingskostnaden ingår även kostnader för kravställning och test av systemet. Bolagsverket kan redan nu, vid en preliminär bedömning, uppskatta utvecklingskostnaden till minst 5,6 miljoner kronor.

Bolagsverket är i grunden en helt avgiftsfinansierad myndighet och det är därför av stor vikt att kostnadstäckning erhålls för det utvecklingsarbete som förslaget kommer att innebära för verket. Eftersom förslaget kommer att innebära stora kostnader för Bolagsverket anser verket att det inte kan hanteras inom befintliga ekonomiska ramar. Då det rör sig om få registreringsärenden för de nu aktuella objekten kommer inte utvecklingskostnaden att kunna täckas av framtida registreringsavgifter. Bolagsverket menar att en annan lösning krävs för att täcka utvecklingskostnaderna.

14 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Bolagsverket har inget att erinra mot den föreslagna ikraftträdandetidpunkten den 1 maj 2019.

Övrigt

Omregistrering

Ett tjänstepensionsaktiebolag ska kunna omregistreras till ett aktiebolag under förutsättning att det fått tillstånd att driva annan finansiell verksamhet. Eftersom ett tjänstepensionsaktiebolag associationsrättsligt är ett aktiebolag kan det ifrågasättas om det krävs nytt tillstånd för att omregistrera ett tjänstepensionsaktiebolag till ett vanligt aktiebolag, se vidare resonemang under rubriken likvidation samt 10 kap 9 § och 15 kap 10 1 i förslaget till ny lag om tjänstepensionsföretag.

Organisationsnummer

Bolagsverket har i tidigare remissvar, den 18 december 2014 (Fi2014/3021), påtalat att det behövs en genomlysning av hur organisationsnummerserierna ska användas och om det ska vara en ny organisationsnummerserie för tjänstepensionsföretag eller om befintliga serier för försäkringsföretag kan användas? Betydelsen av att kunna härleda organisationsnummer till en viss typ av företagsform bör också belysas.

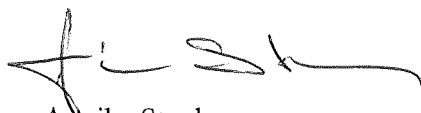
Enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer är det Skatteverket som utfärdar anvisningar för och har tillsynen över tilldelning av organisationsnummer. Frågan om organisationsnummerserier och dess tilldelning är därför av vikt både för Skatteverket och Bolagsverket. Ett enhetligt system för identifiering av juridiska personer har ansetts vara nödvändigt bland annat för att underlätta informationsutbytet mellan företag och myndigheter.

Förslag till författningsändring

Av 17 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2011:2053) framgår att *Bolagsverket är registreringsmyndighet för försäkringsföretag. Bolagsverket ska föra ett försäkringsregister. I detta skrivs de uppgifter in som enligt denna lag, aktiebolagslagen (2005:551), lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar eller andra författningar ska anmälas för registrering.*

Eftersom det även finns bestämmelser om anmälan för registrering i den föreslagna lagen om tjänstepensionsföretag föreslår Bolagsverket att den föreslagna lagen också räknas upp i 17 kap. 1 § försäkringsrörelselagen.

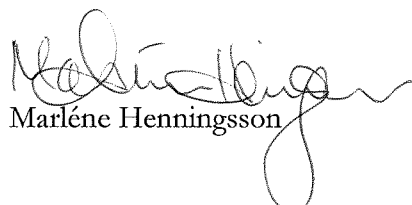
Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Annika Stenberg. I den slutliga handläggningen har också direktören Inga Otmalm och chefsjuristen Elisabeth Lagerqvist deltagit. Föredragande har varit koordinatören Eva Josefsson och verksjuristen Marléne Henningsson.

Annika Stenberg

Eva Josefsson

Marléne Henningsson